

T.C.
BAŞBAKANLIK
Kanunlar ve Kararlar Genel Müdürlüğü

Sayı : 31853594-101-832 - 5448

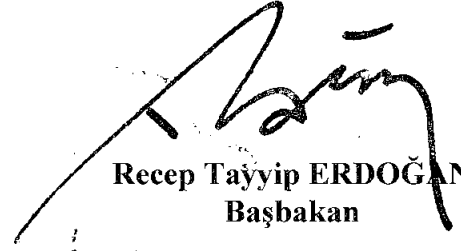
9 / 10 / 2013

Konu : Kanun Tasarısı

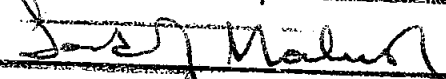
TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dışişleri Bakanlığı'na hazırlanan ve Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulu'na 2/9/2013 tarihinde kararlaştırılan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Hindistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gümrük Konularında İşbirliği ve Karşılıklı Yardım Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı" ile gerekçesi ilişikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Recep Tayyip ERDOĞAN
Başbakan

EKİ :
1- Kanun Tasarısı
2- Gerekçe

TBMM BAŞKANLIĞI				
Tali Komisyon	Plan ve Bütçe			
Esas Komisyon	Dışişleri			
Tarih:	23 Ekim 2013		E. No: 11847	
Ysm.Uzm.	Bşk.Yrd.	Başkan	Gn.Sek.Yrd.	Gn.Sek.
				
TBMM BAŞKANI				

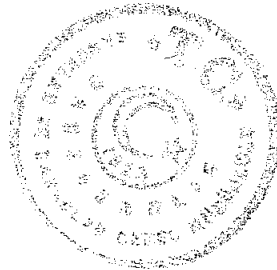
1 3 15 31
KUTUPNANE TE ARDHI HIKM. ZAKAWAT
09 Ekim 2012
NO: 250522

GEREKÇE

Gümrük idareleri, malların ve kişilerin uluslararası hareketi ile ilgili işlemleri yürütmektedir. Bu uluslararası hareketler, teknolojik alanda yaşanan gelişmelerin de etkisi ile son 50 yıl içinde büyük bir ivme kazanmıştır. Başta taşımacılık olmak üzere çeşitli alanlarda yaşanan gelişmelere ve artan ticaret hacmine paralel olarak hem gümrük suçlarının sayısında hem de ülkelerin ekonomik, yasal ve coğrafi altyapılarına bağlı olarak gümrük suçlarının çeşitliliğinde artış gözlemlenmeye başlanmıştır.

Gümrük suçlarının çeşitliliğinin ve sayısının artmasının sonucu olarak gümrük idarelerinin ulusal ölçekte bu suçları önleme imkanı güçleşmiş olup, ihlallerin önlenebilmesi için diğer ülke gümrük idareleri ile karşılıklı işbirliği ve yardımlaşmaya ilişkin yasal altyapıların kurulması daha da önemli hale gelmiştir.

Bu itibarla, Türkiye Cumhuriyeti ile Hindistan Cumhuriyeti arasındaki ekonomik ve ticari ilişkilerin yasal bir altyapı kazanmış olmasına katkıda bulunmak üzere imzalanan “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Hindistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gümrük Konularında İşbirliği ve Karşılıklı Yardım Anlaşması”nın amacı, Türkiye ve Hindistan Gümrük idareleri arasında işbirliğini kurumsallaştırarak söz konusu ülkeler arasındaki eşya ve yolcu akışını kolaylaştırmak ve teşvik etmekle beraber iki ülkenin ekonomik, sosyal ve mali çıkarlarına aykırı olan gümrük mevzuatlarına karşı işlenen suçlarla daha etkin mücadele edilebilmesini sağlamaktır.

T/ 612

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE HİNDİSTAN CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
ARASINDA GÜMRÜK KONULARINDA İŞBİRLİĞİ VE KARŞILIKLI YARDIM
ANLAŞMASININ ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR
KANUN TASARISI**

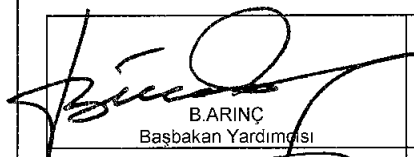
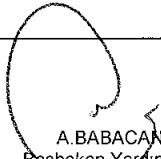
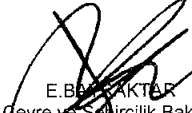
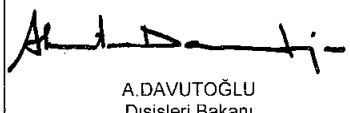
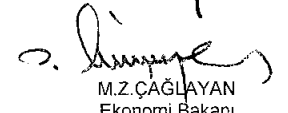
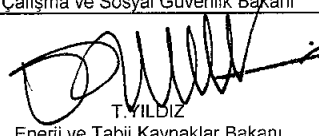
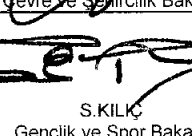
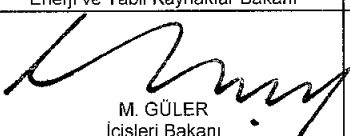
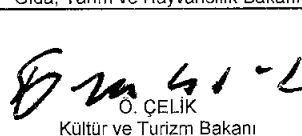
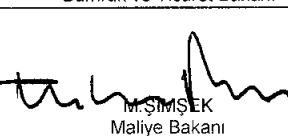
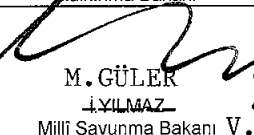
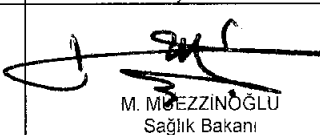
MADDE 1- (1) 9 Nisan 2013 tarihinde Yeni Delhi’de imzalanan “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Hindistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gümrük Konularında İşbirliği ve Karşılıklı Yardım Anlaşması”nın onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

Eki

RECEP TAYYİP ERDOĞAN
BAŞBAKAN

 B. ARINÇ Başbakan Yardımcısı	 A. BABACAN Başbakan Yardımcısı	 B. ATALAY Başbakan Yardımcısı	 B. BOZDAĞ Başbakan Yardımcısı
 S. ERGİN Adalet Bakanı	 F. ŞAHİN Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı	 E. BAĞIŞ Avrupa Birliği Bakanı	 N. ERGÜN Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanı
 F. ÇELİK Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı	 E. BAKKALKAYA Çevre, Şehircilik ve İklim Bakanlığı	 A. DAVUTOĞLU Dışişleri Bakanı	 M. Z. ÇAĞLAYAN Ekonomi Bakanı
 T. YILDIZ Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı	 S. KILIÇ Gençlik ve Spor Bakanı	 M. M. EKER Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı	 H. YAZICI Gümrük ve Ticaret Bakanı
 M. GÜLER İçişleri Bakanı	 C. YILMAZ Kalkınma Bakanı	 Ö. ÇELİK Kültür ve Turizm Bakanı	 M. ŞİMŞEK Maliye Bakanı
 N. AVCI Millî Eğitim Bakanı	 M. GÜLER Millî Savunma Bakanı V.	 Y. EROĞLU Orman ve Su İşleri Bakanı	 M. M. EZZİNOĞLU Sağlık Bakanı

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
İLE
HİNDİSTAN CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
ARASINDA
GÜMRÜK KONULARINDA İŞBİRLİĞİ
VE
KARŞILIKLI YARDIM ANLAŞMASI**

Bundan sonra "Taraflar" olarak anılacak olan Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Hindistan Cumhuriyeti Hükümeti;

Gümrük mevzuatına karşı işlenen suçların, ülkelerinin ekonomik, ticari, mali, sosyal ve kültürel çıkarlarına zarar verdiğini dikkate alarak;

İthalat ve ihracatla ilgili yasaklama, kısıtlama ve kontrol hükümlerinin muntazaman uygulanmasının yanı sıra, Gümrük vergilerinin ve eşyanın ithalatında veya ihracatında uygulanmakta olan diğer vergilerin doğru bir şekilde tahakkuk ve tahsilinin sağlanmasının önemini dikkate alarak;

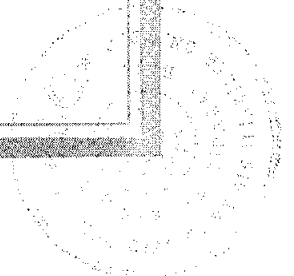
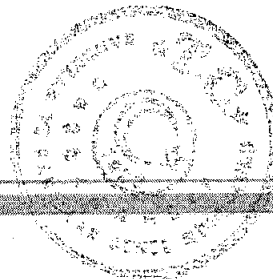
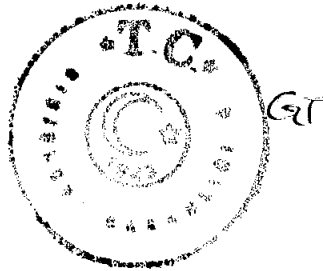
Gümrük mevzuatına karşı işlenen suçların önlenmesine ve Gümrük vergilerinin ve diğer vergilerin doğru bir şekilde tahsilinin sağlanmasına yönelik çabaların, Tarafların Gümrük İdarelerinin işbirliği ile daha etkin hale getirileceğini dikkate alarak;

Tarafların ülkelerinin Gümrük mevzuatlarının uygulanmasıyla ilgili konularda uluslararası işbirliğine ihtiyaç bulunduğunu kabul ederek;

Kamu sağlığı ve toplum için tehlike teşkil eden uyuşturucu ve psikotrop maddelerin yasadışı trafiğinin mevcut çapından ve artma eğiliminden endişe duyarak;

İki taraflı karşılıklı yardımı teşvik eden uluslararası sözleşmelere ve Gümrük İşbirliği Konseyi'nin (Dünya Gümrük Örgütü) Tavsiyelerine de atıfta bulunarak;

Aşağıdaki konularda mutabakata varmışlardır:

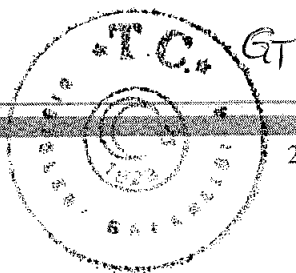
TANIMLAR

MADDE 1

Bu Anlaşmada geçen:

- a) "Gümrük Mevzuatı" deyimi, Gümrük İdareleri tarafından tahsil edilen Gümrük vergi, resim veya diğer harçlarıyla ya da Gümrük İdarelerinin uyguladığı yasaklama, kısıtlama veya kontrol tedbirleriyle ilgili olan, eşyanın ithalat, ihracat ve transiti veya diğer gümrük usulleri hakkındaki kanun ve yönetmeliklerle belirlenen hükümler;
- b) "Gümrük vergileri" deyimi, Gümrük mevzuatının uygulanması dâhilinde Tarafların ülkelerinde toplanan ve verilen hizmetler için alınan ücret ve harçları kapsamayan, tüm vergi, resim ya da harçlar;
- c) "Gümrük suçu" deyimi, Gümrük mevzuatının ihlali veya ihlaline yönelik teşebbüs;
- d) "Uyuşturucu Maddeler" deyimi, 1961 Uyuşturucu Maddeler Tek Sözleşmesi'nin I. ve II. Listelerinde sıralanan doğal veya sentetik maddeler;
- e) "Psikotrop Maddeler" deyimi, 1971 BM Psikotrop Maddeler Sözleşmesi'nin I., II., III. ve IV. Listelerinde sıralanan doğal veya sentetik maddeler;
- f) "Prekürsörler" deyimi, 1988 BM Uyuşturucu ve Psikotrop Maddelerin Yasadışı Ticareti ile Mücadele Sözleşmesi'nin I. ve II. Listelerinde sıralanan uyuşturucu ve psikotrop maddelerin üretiminde kullanılan kontrollü kimyasal maddeler;
- g) "Kişi" deyimi, gerçek ve tüzel kişiler;
- h) "Gümrük İdaresi" deyimi, Türkiye Cumhuriyeti'nde Gümrük ve Ticaret Bakanlığı; Hindistan Cumhuriyeti'nde ise, Maliye Bakanlığı Özel Tüketim Vergisi ve Gümrükler Merkez Kurulu;
- i) "Bilgi" deyimi, işleminden geçirilmiş olsun ya da olmasın tüm veriler ile elektronik ya da onaylı veya tasdikli örnekleri de dahil olmak üzere herhangi bir formattaki belge, rapor ve diğer iletiler;
- j) "İstihbarat" deyimi, bir Gümrük suçuyla ilgili delil sağlamak üzere işleminden geçirilmiş ve/veya analiz edilmiş bilgi;
- k) "Talepte Bulunan İdare" deyimi, yardım talep eden Gümrük İdaresi; "Talepte Bulunulan İdare" deyimi ise kendisinden yardım talep edilen Gümrük İdaresi,

anlamına gelir.

ANLAŞMANIN KAPSAMI

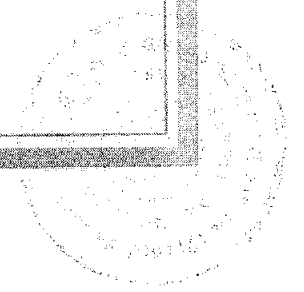
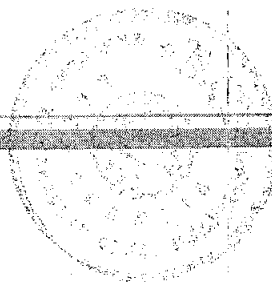
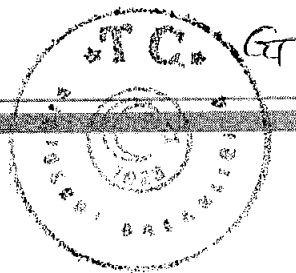
MADDE 2

1. İşbu Anlaşma uyarınca tarafların sağladığı tüm yardımlar, tarafların iç mevzuatına uygun olarak ve Gümrük İdarelerinin yetkileri ve mevcut kaynakları dâhilinde gerçekleştirilecektir.
2. Tarafların Gümrük İdareleri, gümrük suçlarının önlenmesi, soruşturulması ve bu suçlarla mücadele edilmesi hususlarında işbu Anlaşma'nın hükümlerine uygun olarak birbirleriyle işbirliği yapar ve birbirlerine yardım sağlarlar.
3. Bu Anlaşmanın sadece, Taraflar arasında karşılıklı idari yardım sağlanmasını amaçlamaktadır. Bu Anlaşma hükümleri, özel bir kişiye, herhangi bir delili elde etme, ortadan kaldırma ya da kapsam dışı bırakma hakkını vermez.

YARDIMIN KAPSAMI

MADDE 3

1. Taraflardan birinin Gümrük İdaresi'nin talebi üzerine ya da kendi inisiyatifiyle, diğer Tarafın Gümrük İdaresi, Gümrük mevzuatının düzgün bir şekilde uygulanmasını, Gümrük suçlarının önlenmesini, soruşturulmasını ve bu suçlarla mücadele edilmesini ve uluslararası ticaret arz zincirinin güvenliğini sağlamada yardımcı olabilecek, elinde mevcut bulunan tüm bilgileri iletir. Bu bilgiler, aşağıdaki hususlarla ilgili olabilir:
 - a) Etkinlikleri kanıtlanmış olan yeni kolluk teknikleri;
 - b) Yeni Gümrük suçu işleme eğilimleri, araçları ya da yöntemleri;
 - c) Gümrük suçlarının konusu olduğu bilinen eşya ile bu eşya ile ilgili olarak kullanılan taşıma ve depolama yöntemleri;
 - d) Gümrük suçu işlediği bilinen ya da Gümrük suçu işlemek üzere olduğundan şüphelenilen kişiler;
 - e) Gümrük vergi ve resimlerinin düzgün bir şekilde tahakkuk etmesi;
 - f) Eşya kıymetinin gümrük amaçları doğrultusunda doğru bir şekilde tahakkuk etmesi;
 - g) Eşyanın tarife sınıflandırılmasının ve menşeyinin belirlenmesi.

2. Gümrük İdareleri, talep üzerine ya da kendi inisiyatifleriyle, birbirlerine, Gümrük suçu teşkil eden ya da edecek gibi görünen, tamamlanmış ya da gerçekleştirilmesi planlanan işlemlerle ilgili bilgi ve istihbarat sağlarlar.
3. Taraflardan birinin Gümrük İdaresinin talebi üzerine ya da kendi inisiyatifiyle, diğer Tarafın Gümrük İdaresi, yolcu ve kargo işlemleriyle ilgili kullanılan teknikler ve ileri yöntemlere ilişkin mevcut tüm bilgileri iletir.

BİLGİ VE BELGELERİN KARŞILIKLI DEĞİŞİMİ

MADDE 4

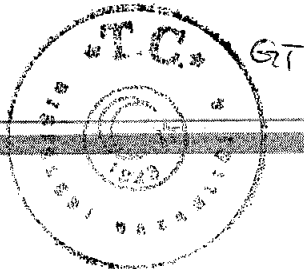
1. Taraflardan birinin Gümrük İdaresinin talebi üzerine, diğer Tarafın Gümrük İdaresi, gümrük ve sevkiyat belgelerinin örneklerini; talep edildiğinde bunların onaylı suretlerini ve Talepte Bulunan Tarafın yürürlükte bulunan Gümrük mevzuatına karşı suç teşkil eden veya teşkil edebilecek olan, halen uygulanmakta olan veya planlanan faaliyetlerle ilgili bilgiyi sağlar.
2. Taraflardan birinin Gümrük İdaresinin talebi üzerine, diğer Tarafın Gümrük İdaresi, Talepte Bulunan Tarafın Gümrük İdaresine yapılan beyanı desteklemek amacıyla ibraz edilen resmi belgelerin gerçekliğiyle ilgili bilgileri sağlar.

MADDE 5

1. Taraflardan birinin Gümrük İdaresinin talebi üzerine, diğer Tarafın Gümrük İdaresi, aşağıdaki hususlara ilişkin bilgi sağlar:
 - a) Talepte Bulunan Tarafın ülkesine ithal edilen eşyanın, Talepte Bulunulan Tarafın ülkesinden yasalara uygun olarak ihraç edilip edilmediği;
 - b) Talepte Bulunan Tarafın ülkesinden ihraç edilen eşyanın, Talepte Bulunulan Tarafın ülkesine yasalara uygun olarak ithal edilip edilmediği.
2. Bu bilgilerde, Talepte Bulunulan İdarenin topraklarındaki eşyanın gümrüklenmesiyle ilgili gümrük işlemleri de belirtilir.

MADDE 6

1. Talepte Bulunulan Tarafın Gümrük İdaresi, talep edilen bilgiye sahip değilse, kendi hesabına hareket ediyormuş gibi ve kendi Devletin ülkesinde yürürlükte olan mevzuata uygun olarak bu bilgiyi elde etmek için gerekli adımları atar.

2. Talepte Bulunan Tarafın Gümrük İdaresi, Talepte Bulunulan Tarafın yaptığı benzer bir talebi karşılayamaması halinde, talebinde buna dikkat çeker. Bu talebin karşılanması, Talepte Bulunulan Tarafın Gümrük İdaresinin takdirindedir.

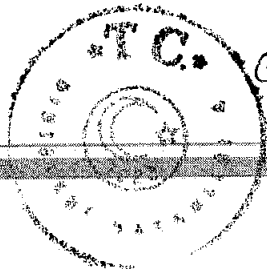
MADDE 7

1. Belgelerin asılları, ancak belgelerin onaylı ya da tasdikli nüshaları yeterli olmadığında talep edilir. Belgelerin temin edilen asılları, mümkün olan en kısa süre içinde iade edilir.
2. Talep edilen bilgiler, Talepte bulunan Tarafın belgelerin asıllarını ya da nüshalarını özellikle talep etmemesi halinde, bilgisayar ortamında iletilebilir. Bilgisayar ortamındaki bilgiler temin edildiğinde, bu bilgiler, bilgilerin yorumlanması ve kullanılması için gerekli tüm açıklamaları kapsar.

GÖZETİM VE BİLGİLENDİRME

MADDE 8

1. Taraflardan birinin Gümrük İdaresinin talebi üzerine, diğer Tarafın Gümrük İdaresi, yetkisi ve mevcut kaynakları dâhilinde aşağıdakiler üzerinde gözetim sağlar ve Talepte Bulunan İdareyi aşağıdaki hususlar hakkında bilgilendirir:
 - a) Talepte Bulunan İdarenin ülkesinde Gümrük suçu işlemede kullanılmış olduğu bilinen ya da kullanılmakta olduğundan şüphelenilen, taşınmakta olan ya da depolanan eşya;
 - b) Talepte Bulunan İdarenin ülkesinde Gümrük suçu işlemede kullanılmış olduğu bilinen ya da kullanılmakta olduğundan şüphelenilen taşıma araçları;
 - c) Talepte Bulunan İdarenin ülkesinde Gümrük suçu işlenmesiyle bağlantılı olarak kullanılmış olduğu bilinen ya da kullanılmakta olduğundan şüphelenilen, talepte Bulunulan Tarafın ülkesinde bulunan binalar;
 - d) Talepte Bulunan İdarenin ülkesinde Gümrük suçu işlemiş olduğu bilinen ya da işlemek üzere olduğundan şüphelenilen; özellikle Talepte Bulunan İdarenin ülkesine giriş yapan ya da Talepte Bulunulan İdarenin ülkesinden çıkış yapan kişiler.
2. Bu gözetimden elde edilen sonuçlar, mümkün olan en makul süre içerisinde, diğer Gümrük İdaresi'ne iletilir.

YARDIMA İLİŞKİN ÖZEL DURUMLAR

MADDE 9

1. Taraflardan birinin ekonomisine, kamu sağlığına, çevre, güvenlik ya da diğer hayati menfaatlerine önemli ölçüde zarar verebilecek ciddi durumlarda; diğer tarafın Gümrük İdaresi, mümkün olması halinde, kendi inisiyatifiyle bilgi ve istihbarat sağlar.
2. Gümrük İdareleri, kendi inisiyatifleri çerçevesinde ya da talep üzerine, aşağıdakilerin yasadışı ticaretiyle ilgili olmak üzere, Taraflardan birinin Gümrük mevzuatına karşı suç teşkil eden veya edebilecek olan, tasarlanan veya gerçekleştirilen her türlü faaliyet hakkındaki ilgili bilgileri birbirlerine temin ederler:
 - a) Silah, füze ve patlayıcılar;
 - b) Önemli tarihi, kültürel veya arkeolojik değer taşıyan sanat eserleri;
 - c) Uyuşturucu, psikotrop maddeler, prekürsörler ve
 - d) Zehirli maddeler ile çevre ve kamu sağlığı için tehlikeli maddeler.
3. Gümrük İdareleri, ulusal mevzuatları ve yetkileri çerçevesinde; fikri mülkiyet haklarını ihlal ettiğinden şüphelenilen eşyanın ithali ve ihracına karşı işbirliği yapar ve karşılıklı bilgi paylaşımında bulunurlar.
4. Bu Madde kapsamında alınan bilgiler, Talepte Bulunan Tarafın ilgili hükümet birimlerine iletilir. Ancak, bu bilgiler, üçüncü ülkelere iletilmez.

TALEPLERİN İLETİLMESİ

MADDE 10

1. Bu Anlaşma kapsamında yardım talebi, doğrudan Tarafların Gümrük İdareleri arasında iletilir. Her bir Gümrük İdaresi, bu amaçla bir irtibat noktası tayin eder ve bu irtibat noktasıyla ilgili detaylı bilgileri, diplomatik kanallar vasıtasıyla diğer Gümrük İdaresine iletir.
2. Bu Anlaşma kapsamında yardım talepleri, yazılı olarak ya da elektronik ortamda yapılır ve taleplerin yerine getirilmesi için yararlı görülen bilgiler bu taleplere eklenir. Talepte Bulunan İdare, elektronik ortamda yapılan taleplerin yazılı teyidini isteyebilir. Gerekli görülmesi halinde; talepler sözlü olarak yapılabilir. Bu talepler, mümkün olan en kısa süre içinde, yazılı olarak ya da, her iki Gümrük İdaresinin de kabul etmesi halinde, elektronik olarak teyit edilir.

3. Talepler, İngilizce olarak yapılır. Talep eki belgeler, gerekli olduğu ölçüde, İngilizce'ye tercüme edilir.
4. Bu Maddenin 1. Fıkrası gereğince yapılan talepler aşağıdaki bilgileri içerir:
 - a) Talepte bulunan Gümrük İdaresi;
 - b) Varsa, talep edilen tedbirler;
 - c) Talebin konusu ve gerekçesi;
 - d) Talebin konusu ile ilgili yasalar ve diğer yasal düzenlemeler;
 - e) Soruşturmayla ilgili gerçek ve tüzel kişilerle ilgili bilgi;
 - f) Talebin konusu ile ilgili unsurların bir özeti.
5. Gümrük İdarelerinden birinin, belli bir prosedüre izin verilmesi şeklindeki talebi, Talepte Bulunulan Tarafın ülkesinin yasal ve idari hükümlerine uygun olarak karşılanır.

GÜMRÜK SORUŞTIRMALARI

MADDE 11

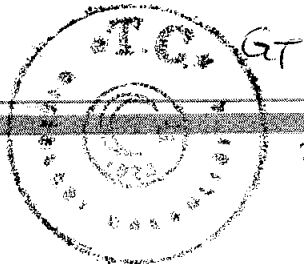
1. Taraflardan birinin Gümrük İdaresi'nin talebi üzerine, diğer Tarafın Gümrük İdaresi, Talepte Bulunulan İdarenin ülkesinde yürürlükte olan Gümrük mevzuatını ihlal eden ya da edebilecek işlemlerle ilgili soruşturma başlatır. Soruşturmayı başlatan Taraf, bu soruşturmanın sonuçlarını, Talepte Bulunulan Tarafa bildirir.
2. Bu soruşturmalar, Talepte Bulunulan İdarenin Devletinin ülkesinde yürürlükte bulunan mevzuat gereği yürütülür. Talepte Bulunulan Gümrük İdaresi, soruşturmaları, kendi hesabına hareket ediyormuş gibi yürütür.

TARAFLARDAN BİRİNİN MEMURLARININ DİĞER TARAFIN ÜLKESİNDE BULUNMASI

MADDE 12

Bir Gümrük suçunu soruşturmak amacıyla;

1. Talep halinde, Talepte Bulunulan İdarenin izniyle ve Talepte Bulunulan İdarenin öngördüğü koşullara tabi olmak üzere; Talepte Bulunulan İdarenin tayin ettiği memurlar:

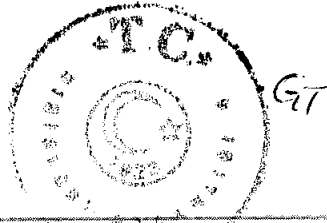

- a) Talepte Bulunulan İdarenin ofisindeki belge ve bilgileri Gümrük suçu açısından inceleyip, bu belgelerin bir örneğini alabilir;
- b) Talepte Bulunulan İdarenin, Talepte Bulunan İdareyle ilgili olarak Talepte Bulunulan tarafın ülkesinde yürüttüğü bir incelemede hazır bulunabilir.
2. 1. Fıkra gereği Talepte Bulunulan İdarenin ülkesinde bulunan Talepte Bulunan İdarenin Gümrük İdaresinin memuru, yalnızca danışman sıfatıyla hareket eder ve yürütülen soruşturmaya aktif olarak katılamayacağı gibi sorgulanan kişilerle görüşemez ya da soruşturma ile ilgili herhangi bir faaliyete katılamaz.
3. Talepte Bulunulan İdarenin izniyle ve Talepte Bulunulan İdarenin öngördüğü koşullara tabi olmak üzere; Gümrük İdareleri, karşılıklı mutabakatla, ziyarette bulunan memurun danışmanlık sıfatıyla sınırlı olan görevinin kapsamının genişletebilir.
4. Taraflardan birinin memurlarının, bu Anlaşma koşulları çerçevesinde diğer Tarafın ülkesinde bulunması durumunda; söz konusu memurların, her zaman resmi kimliklerini gösterir delilleri ya da çalışmakta oldukları Gümrük İdaresindeki ya da diğer kamu kurumlarındaki mevkiilerini İngilizce olarak sunabilecek durumda olmaları gerekir.
5. Memurlar, diğer Tarafın ülkesinde oldukları sırada, bu Anlaşma koşulları çerçevesinde, işleyebilecekleri suçlardan sorumlu olurlar ve, söz konusu Taraf'ın, iç mevzuatı ve idari hükümleri kapsamında kendi Gümrük memurlarına sağladığı aynı korumadan yararlanırlar.

BİLGİ VE BELGELERİN KULLANIMI

MADDE 13

1. Bu Anlaşma kapsamında alınan bilgi ve belgeler, idari ve soruşturma ile ilgili işlemlerle, adli işlemler sırasında kullanılabilir. Bu bilgi ve belgeler, bu Anlaşma'da belirtilen amaçlar dışında kullanılamaz. Söz konusu bilgi ve belgeler, başka amaçlarla ancak, bunları sağlayan Gümrük İdaresi'nin yazılı rızası ile kullanılabilir.
2. Bu Anlaşma uyarınca yapılan talepler ve verilen bilgiler gizlilik niteliğine sahiptir. Bu talep ve bilgiler gizli tutulur ve alındıkları Taraf'ta yürürlükte olan mevzuat çerçevesinde aynı tür bilgi ve belgelere sağlanan aynı koruma ve gizliliğe tabi tutulurlar.

UZMAN VE TANIKLAR

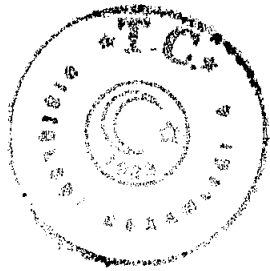
MADDE 14

1. Taraflardan birinin Gümrük İdaresinin talebi üzerine, diğer Tarafın Gümrük İdaresi, memurlarının, diğer Tarafın ülkesinde yürütülen adli ya da idari işlemlerde uzman veya tanık olarak hazır bulunmalarına ve Gümrük mevzuatının uygulanmasıyla ilgili bir konudaki işlemlerde zaruri olabilecek dosyaları, belgeleri ya da diğer materyalleri ya da bunların onaylı suretlerini temin etmelerine izin verilebilir.
2. Talepte Bulunan Tarafın Gümrük İdaresi, Devletin ülkesinde kaldıkları süre boyunca, bu Maddenin 1. Fıkrası gereği yetkilendirilmiş bulunan memurların kişisel güvenliğini sağlamak için gerekli tüm tedbirleri almak zorundadır.

YARDIM SAĞLAMA YÜKÜMLÜLÜĞÜNÜN İSTİSNALARI

MADDE 15

1. Talepte bulunulan Gümrük İdaresi, yardımın kendi Devletin egemenliğini, güvenliğini, kamu politikasını veya diğer önemli çıkarlarını ihlal edeceği ya da ulusal mevzuatıyla uyumsuz olduğu kanaatine varması halinde, bu Anlaşma çerçevesinde talep edilen yardımı sağlamayı tamamen veya kısmen reddedebilir veya talep edilen yardımı belirli şartlara bağlı olarak sağlayabilir.
2. Talep edilen yardımın, hali hazırda devam etmekte olan bir soruşturma, kovuşturma ya da takibata müdahil olabileceğine inanmak için gerekçelerin bulunması halinde, yardım ertelenebilir. Bu durumda, Talepte Bulunulan İdare, yardımın, Talepte Bulunulan İdarenin belirleyeceği koşullara bağlı olarak sağlanıp sağlanamayacağını tespit etmek için, Talepte Bulunan İdareyle istişare eder.
3. Talepte Bulunulan İdarenin, bir talebin yerine getirilmesi için sarf edilen çabanın, Talepte Bulunan İdareye sağlanacak fayda ile açıkça orantısız olacağını düşünmesi halinde, talep edilen yardımı sağlamayı reddedebilir.
4. Yardımın reddedilmesi ya da ertelenmesi halinde, reddetme ya da erteleme gerekçeleri, Talepte bulunan Tarafa gecikmeden yazılı olarak bildirilir.

TEKNİK YARDIM

MADDE 16

Gümrük İdareleri, üzerinde karşılıklı mutabakata vardıkları bir programla aşağıdaki hususlarda birbirlerine teknik yardım sağlarlar:

- a) Kontrolle ilgili teknik ekipmanın kullanımında karşılıklı deneyim ve bilgi alışverişi;
- b) Gümrük memurlarının eğitimi;
- c) Gümrük konularında karşılıklı memur ve uzman değişimi;
- d) Gümrük mevzuatının etkili bir biçimde uygulanması ile ilgili spesifik, mesleki, bilimsel ve teknik bilgilerin karşılıklı olarak paylaşılması.

MASRAFLAR

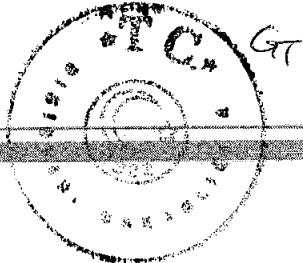
MADDE 17

1. Taraflar; hükümet görevlisi dışındaki tanıkların masrafları, uzmanların ücretleri ve mütercim ve tercümanların masrafları haricinde, işbu Anlaşma'nın uygulanması sonucu ortaya çıkan masrafların geri ödenmesine ilişkin tüm taleplerinden genel olarak vazgeçerler.
2. Talebin yerine getirilmesi için önemli ve olağandışı mahiyette masrafların gerekmesi ya da gerekecek olması halinde, Taraflar, talebin yerine getirileceği koşulları ve masrafları karşılama şeklini tespit etmek için istişarede bulunurlar.
3. Bu Anlaşma'nın 16. Maddesi'nin uygulanmasıyla ilgili olarak oluşan masraflar, Gümrük İdarelerinin karşılıklı mutabakatına tabidir.

İSTİŞARE VE GÖZDEN GEÇİRME

MADDE 18

1. Taraflar, bu Anlaşmanın etkin bir şekilde uygulanması için istişare içinde bulunacaklardır.
2. Bu Anlaşmayla bağlantılı olarak ortaya çıkan tüm güçlükler, istişare ve müzakere yoluyla Taraflar tarafından çözülecek ve üçüncü bir tarafa havale edilmeyecektir.

3. Taraflar, Anlaşmanın gözden geçirilmesine gerek olmadığını yazılı olarak birbirlerine bildirmedikleri sürece; Taraflardan birinin talebi üzerine ya da Anlaşmanın yürürlüğe girdiği tarihten sonraki beş yılın sonunda, bu Anlaşmayı gözden geçirmek üzere bir araya gelirler.

DİĞER DÜZENLEMELER

MADDE 19

Bu Anlaşma hükümleri, Tarafların imzaladığı diğer uluslararası anlaşma ya da sözleşmeler saklı kalmak şartıyla, uygulanır.

YÜRÜRLÜĞE GİRİŞ VE FESİH

MADDE 20

1. İşbu Anlaşma, Tarafların, Anlaşma'nın yürürlüğe girmesi için gerekli iç yasal usullerinin tamamlandığını birbirlerine diplomatik yollarla bildirdikleri son yazılı bildirimin alındığı tarihi takip eden otuzuncu günde yürürlüğe girer.
2. Bu Anlaşma, belirsiz bir süre yürürlükte kalacaktır. Anlaşma Taraflardan birinin, bu Anlaşmayı feshetme isteğini diğer Tarafa diplomatik yollardan yazılı olarak ilettiği tarihten üç ay sonra fesholur. Anlaşmanın feshi sırasında yürütülmekte olan işlemler, Anlaşma fesih olsa dahi, bu Anlaşma hükümleri gereği tamamlanır.

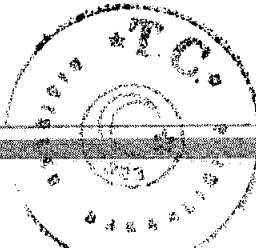
Bu Anlaşma Yeni Delhi'de, 09 Nisan 2013 tarihinde, tüm metinler eşit derecede geçerli olmak üzere Türkçe, Hinduca ve İngilizce dillerinde ikişer nüsha halinde imzalanmıştır. Yorum farklılığı olması halinde, İngilizce metin esas alınır.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
HÜKÜMETİ ADINA

ZİYA ALTUNYALDIZ
MÜSTEŞAR
GÜMRÜK VE TİCARET
BAKANLIĞI

HİNDİSTAN CUMHURİYETİ
HÜKÜMETİ ADINA

PRAVEEN MAHAJAN
BAŞKAN
ÖZEL TÜKETİM VERGİSİ VE
GÜMRÜKLER MERKEZ KURULU

**AGREEMENT
BETWEEN
THE GOVERNMENT OF THE REPUBLIC OF TURKEY
AND
THE GOVERNMENT OF THE REPUBLIC OF INDIA
ON CO-OPERATION AND MUTUAL ASSISTANCE
IN CUSTOMS MATTERS**

The Government of the Republic of Turkey and the Government of the Republic of India hereinafter referred to as the "Parties";

Considering that offences against Customs law are prejudicial to the economic, commercial, financial, social and cultural interests of their respective countries;

Considering the importance of assuring the accurate assessment and collection of Customs duties, and other taxes applicable on the importation or exportation of goods, as well as the proper enforcement of the provisions on prohibitions, restrictions and control on imports and exports;

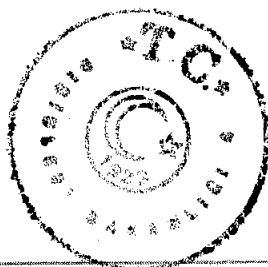
Considering that efforts to prevent offences against Customs law and efforts to ensure accurate collection of Customs duties and other taxes may be rendered more effective through co-operation between the Customs Administration of the Parties;

Recognizing the need for international cooperation in matters related to the administration and enforcement of the Customs laws of their respective countries;

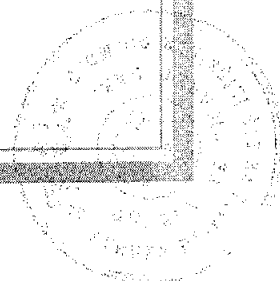
Concerned about the scales and growth tendencies of the illicit traffic of narcotic drugs and psychotropic substances, which constitutes a danger to public health and the society;

Having regard also to the relevant international conventions encouraging bilateral mutual assistance as well as the Recommendations of the Customs Co-operation Council (World Customs Organisation) encouraging bilateral mutual assistance;

Have agreed, as follows:

GT

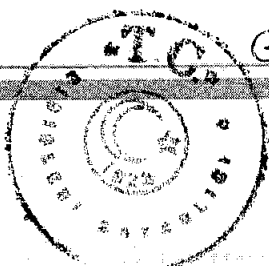

DEFINITIONS

ARTICLE I

For the purposes of this Agreement:

- a) "Customs Law" shall mean provisions laid down by laws and regulations concerning the importation, exportation, transit of goods or any other Customs procedures whether relating to customs duties, taxes or any other charges collected by the Customs Administrations, or to measures of prohibitions, restrictions or control enforced by the Customs Administrations;
- b) "Customs duties" shall mean all duties, taxes, fees or charges which are levied in the territories of the Parties in the application of Customs law, but not including fees and charges for services rendered;
- c) "Customs offence" shall mean any violation or attempted violation of Customs law;
- d) Narcotic "drugs" shall mean any natural or synthetic substance, enumerated on the List I and List II of the 1961 Single Convention on Narcotic Drugs;
- e) "Psychotropic substances" shall mean any natural or synthetic substance, enumerated on the Lists I, II, III and IV of the 1971 UN Convention on Psychotropic Substances;
- f) "Precursors" shall mean controlled chemical substances used in the production of Narcotic Drugs and Psychotropic Substances, enumerated in the Lists I and II of the 1988 UN Convention against the Illicit Traffic in Narcotic Drugs and Psychotropic Substances;
- g) "Person" shall mean both natural and legal persons;
- h) "Customs Administration" shall mean: for the Republic of Turkey, the Ministry of Customs and Trade; for the Republic of India, the Central Board of Excise & Customs in the Ministry of Finance;
- i) "Information" shall mean any data, whether or not processed or analyzed, and documents, reports and other communications in any format, including electronic, or certified or authenticated copies thereof;
- j) "Intelligence" shall mean information, which has been processed and/ or analyzed to provide an indication relevant to a Customs offence;
- k) "Requesting Administration" means the Customs Administration that requests assistance, and the term "Requested Administration" means the Customs Administration from which assistance is required.

SCOPE OF THE AGREEMENT

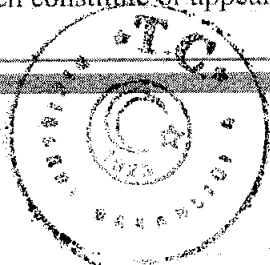
ARTICLE 2

1. All assistance under this Agreement by either Party will be performed in accordance with its domestic laws and within the competence and available resources of the Customs Administrations.
2. The Customs Administrations of the Parties shall co-operate and assist each other in the prevention, investigation and combating of Customs offences in accordance with the provisions of this Agreement.
3. This Agreement is intended solely for the mutual administrative assistance between the Parties. The provisions of this Agreement shall not give rise to a right on the part of any private person to obtain, suppress or exclude any evidence or to impede the execution of a request.

SCOPE OF ASSISTANCE

ARTICLE 3

1. Either on request of the Customs Administration of a Party, or on their own initiative, the Customs Administration of the other Party shall communicate all available information, which helps to ensure the proper application of Customs law, the prevention, the investigation and combating of Customs offences and the security of the international trade supply chain. Such information may relate to:
 - a) New law enforcement techniques having proved their effectiveness;
 - b) New trends, means or methods of committing Customs offences;
 - c) Goods, known to be the subject of Customs offences, as well as transport and storage methods used in respect of those goods;
 - d) Persons, known to have committed a Customs offence or suspected of being about to commit a Customs offence;
 - e) Proper assessment of customs duties and taxes;
 - f) Accurate assessment of the value of goods for Customs purposes;
 - g) Determination of the tariff classification and the origin of goods.
2. The Customs Administration shall provide each other, either on request or on their own initiative with information and intelligence on transactions, completed or planned, which constitute or appear to constitute a Customs offence.

3. Either on request of the Customs Administration of a Party, or on their own initiative, the Customs Administration of the other Party shall communicate all available information on techniques and improved methods of processing passengers and cargo.

EXCHANGE OF INFORMATION AND DOCUMENTS

ARTICLE 4

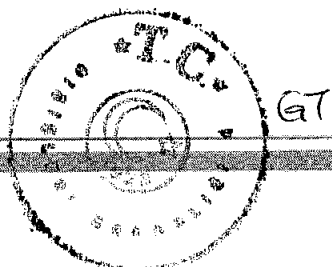
1. At the request of a Customs Administration of a Party, the Customs Administration of the other Party shall provide the copies of the customs and shipment documents, certified copies thereof if requested and information on actions, carried out or intended, which constitutes or may constitute an offence against the Customs law in force in the Requesting Party.
2. At the request of the Customs Administration of a Party, the Customs Administration of the other Party shall provide information concerning the authenticity of official documents produced in support of a declaration made to the Customs Administration of the Requesting Party.

ARTICLE 5

1. At the request of the Customs Administration of a Party, the Customs Administration of the other Party shall communicate information concerning the following matters:
 - a) Whether goods imported into the territory of the Requesting Party have been lawfully exported from the territory of the other Party;
 - b) Whether goods exported from the territory of the Requesting Party have been lawfully imported into the territory of the Requested Party.
2. Such information shall also specify the Customs procedures used for the clearance of the goods in the territory of the Requested Administration.

ARTICLE 6

1. If the Customs Administration of the Requested Party does not have the requested information, it shall take steps to obtain such information, as if it were acting on its own behalf and in compliance with the legislation in force in the territory of its State.

2. If the Customs Administration of the Requesting Party would be unable to comply if a similar request was made by the Requested Party, it shall draw attention to that fact in the request. Compliance with such a request shall then be at the discretion of the Customs Administration of the Requested Party.

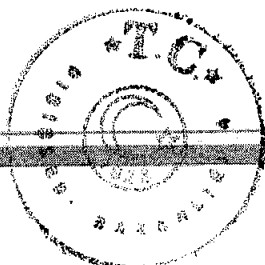
ARTICLE 7

1. Originals of documents shall only be requested in cases where certified or authenticated copies would be insufficient. The originals provided shall be returned as soon as possible.
2. The requested information may be transmitted in a computer based form, unless the Requesting Party specifically requests originals or copies. When computer based information is provided, it shall contain explanations necessary for the interpretation and use of this information.

SURVEILLANCE AND INFORMATION

ARTICLE 8

1. At the request of the Customs Administration of a Party, the Customs Administration of the other Party shall, within the competence and available resources, conduct surveillance over and provide the Requesting Administration with information on:
 - a) Goods, either in transport or in storage, known to have been used or suspected of being used to commit a Customs offence in the territory of the Requesting Administration;
 - b) Means of transport known to have been used or suspected of being used to commit a Customs offence in the territory of the Requesting Administration;
 - c) Premises in the territory of the Requested Party known to have been used or suspected of being used in connection with the commission of a Customs offence in the territory of the Requesting Administration;
 - d) Persons, known to have committed or suspected of being about to commit a Customs offence in the territory of the Requesting Party, particularly those moving into and out of the territory of the Requested Administration;
2. The results of such surveillance shall be communicated to the other Customs Administration as soon as reasonably possible.

SPECIAL INSTANCES OF ASSISTANCE

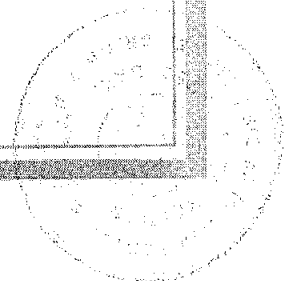
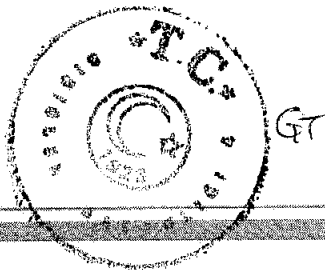
ARTICLE 9

1. In serious cases that could involve substantial damage to the economy, public health, environment, security or any other vital interest of one Party, the Customs Administration of the other Party shall, wherever possible, supply information and intelligence on its own initiative.
2. The Customs Administrations shall, on their own initiative or upon request, provide each other with all relevant information on any action, intended or carried out, which constitute or may constitute an offence against the Customs law of a Party, concerning illicit traffic of:
 - a) Weapons, missiles, explosives,
 - b) Works of art of significant historical, cultural or archaeological value;
 - c) Narcotic drugs, psychotropic substances, precursors and;
 - d) Poisonous substances, as well as of substances dangerous for the environment and public health.
3. Subject to the national laws and within their competence, the Customs Administrations shall, cooperate and exchange information, in their enforcement against importation and exportation of goods suspected of infringing intellectual property rights.
4. Information received under this Article might be transferred to the relevant governmental departments of the Requesting Party. However, such information shall not be transferred to third countries.

COMMUNICATION OF THE REQUESTS

ARTICLE 10

1. Request for assistance under this Agreement shall be communicated directly between the Customs Administrations of the Parties. Each Customs Administration shall designate a contact point for this purpose and shall communicate the details of the contact point to the other Customs Administration through diplomatic channels.

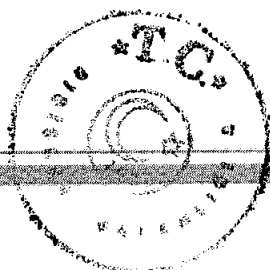

2. Requests for assistance under this Agreement shall be made in writing or electronically, and shall be accompanied by any information deemed useful for the purpose of complying with such requests. The Requested Administration may require written confirmation of electronic requests. Where the circumstances so require, requests may be made verbally. Such requests shall be confirmed as soon as possible either in writing or, if acceptable to both Customs Administrations, by electronic means.
3. Requests shall be made in English language. Any documents accompanying such requests shall be translated, to the extent necessary, into English language.
4. Requests under Paragraph (1) of this Article shall contain:
 - a) The Customs Administration making the request;
 - b) The measures requested, if any;
 - c) The subject of and reason for the request;
 - d) The laws and other legal acts, referring to the object of the request;
 - e) Information on the natural and legal persons involved in the investigation;
 - f) A summary of the facts, relevant to the object of the request.
5. A request by either Customs Administration, that a certain procedure be allowed, it shall be complied in accordance with the national legal and administrative provisions of the Requested Party.

CUSTOMS INVESTIGATIONS

ARTICLE 11

1. If the Customs Administration of one of the Parties so requests, the Customs Administration of the other Party shall initiate investigation, of the operations, which have violated or may violate the Customs law in force in the territory of the Requesting Administration. It shall provide the results of such investigation to the Requesting Party.
2. These investigations shall be conducted in accordance with the law in force in the territory of the State of the Requested Administration. The Requested Customs Administration shall proceed as if it were acting on its own behalf.

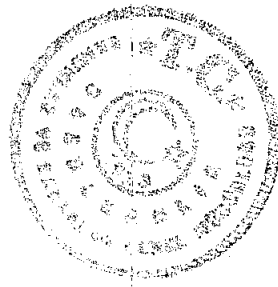
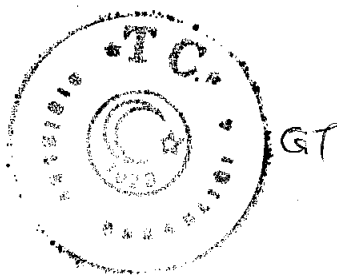
67

PRESENCE OF OFFICIALS OF ONE PARTY IN THE TERRITORY OF THE OTHER PARTY

ARTICLE 12

For the purpose of investigating a Customs offence:

1. On request, with the authorization of the Requested Administration and subject to conditions, which the Requested Administration may impose, officials designated by the Requesting Administration may:
 - a) Examine, in the offices of the Requested Administration, documents and any other information in respect of that Customs offence, and be supplied with copies thereof;
 - b) Be present during an inquiry conducted by the Requested Administration in the territory of the Requested Party, which is relevant to the Requesting Administration.
2. An official of the Customs Administration of the Requesting Administration present in the territory of the Requested Administration pursuant to Paragraph (1) shall act in an advisory capacity only and shall not actively participate in the investigation, or meet with people being questioned or take part in any investigative activity.
3. With the authorization of the Requested Administration and subject to conditions, which the Requested Administration may impose, the Customs Administrations may, by mutual arrangement, expand the role of the visiting official beyond an advisory role.
4. When officials of either Party are present in the territory of the other Party under the terms of this Agreement, they must at all times be able to furnish, in English language, proof of their official identity and status in their Customs Administration or other government agency.
5. Officials shall, while in the territory of the other Party, under the terms of this Agreement, be responsible for any offence they might commit and shall enjoy, to the extent provided by that Party's domestic laws and administrative provisions, the same protection as accorded to its own Customs officials.

USE OF INFORMATION AND DOCUMENTS

ARTICLE 13

1. Information and documents received under this Agreement may be used during the administrative, investigative and judicial proceedings in respect of the Customs offences. They shall not be used for purposes other than those specified in this Agreement. They may be used for other purposes solely with the written consent of the Customs Administration, which has furnished them.
2. Any requests made and information delivered in any form pursuant to this Agreement shall be of confidential nature. It shall be kept confidential and shall, at least, be subject to the same protection and confidentiality extended to the same kind of information and documents under the law in force in the Party, where it is received.

EXPERTS AND WITNESSES

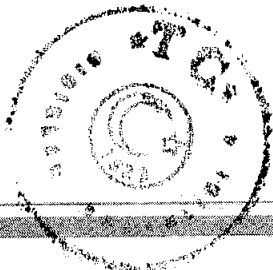
ARTICLE 14

1. Upon request by the Customs Administration of one of the Parties, the Customs Administration of the other Party may authorise its officials to appear as experts or witnesses in judicial or administrative proceedings in the territory of the other Party and to provide files, documents or other materials or authenticated copies thereof, as may be considered essential for the proceedings in a matter related to the application of Customs law.
2. The Customs Administration of the Requesting Administration is duty bound to take all necessary measures for the personal security of the officials, as authorised in Paragraph (1) of this Article, during their stay in the territory of its State.

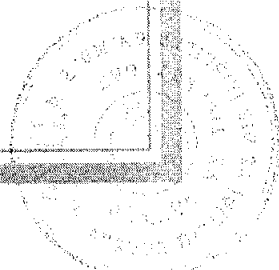
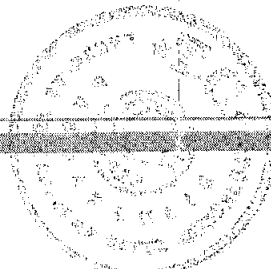
EXCEPTIONS FROM ASSISTANCE

ARTICLE 15

1. If the Requested Customs Administration considers that assistance would infringe upon the sovereignty, security, public policy or any other substantive national interests of its State, or would be inconsistent with its domestic laws, it may refuse to provide the assistance requested under this Agreement, completely or partially, or may make the rendering of the requested assistance dependant on certain circumstances.

GT

2. Assistance may be postponed, if there are grounds to believe that it will interfere with an ongoing investigation, prosecution or proceeding. In such a case, the Requested Administration shall consult with the Requesting Administration to determine, if assistance can be given subject to such terms or conditions as the Requested Administration may specify.
3. If the Requested Administration considers that the effort required to fulfill a request is clearly disproportionate to the perceived benefit to the Requesting Administration, it may decline to provide the requested assistance.
4. If the assistance is refused or postponed, reasons for the refusal or postponement shall be given in writing to the Requesting Administration without delay.

TECHNICAL ASSISTANCE

ARTICLE 16

The Customs Administrations, by a mutually agreed programme, may provide each other technical assistance, including:

- a) Information and experience exchange in the use of technical equipment for control;
- b) Training of Customs officials;
- c) Exchange of Customs officers and experts in Customs matters;
- d) Exchange of specific, professional, scientific and technical information related to the effective application of Customs law.

EXPENSES

ARTICLE 17

1. The Parties shall ordinarily waive all claims for reimbursement of costs incurred in the execution of this Agreement, with the exception of expenses for witnesses, fees of experts, and costs of translators and interpreters, other than government employees.
2. If expenses of a substantial and extraordinary nature are or will be required to execute the request, the Parties shall consult to determine the terms and conditions under which the request will be executed as well as the manner in which the costs shall be borne.
3. Expenses incurred in the implementation of Article 16 of this Agreement shall be agreed mutually by the Customs Administrations.

CONSULTATION AND REVIEW

ARTICLE 18

1. The Parties will undertake consultation for effective implementation of this Agreement.
2. Any difficulties arising in connection with this Agreement will be resolved by the Parties through consultation and negotiation and will not be transferable to any third party.
3. The Parties shall meet in order to review this Agreement on request of either Party, or at the end of five years from the date of its entry into force, unless they notify each other in writing that no such review is necessary.

OTHER ARRANGEMENTS

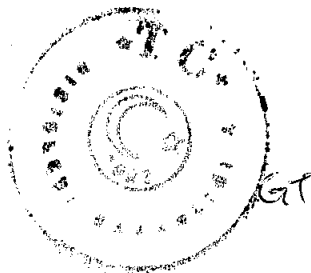
ARTICLE 19

The provisions of this Agreement shall be implemented without prejudice to any other international agreement or conventions to which either Party is a signatory.

ENTRY INTO FORCE AND TERMINATION

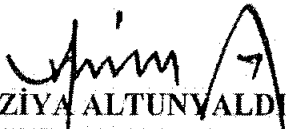
ARTICLE 20

1. This Agreement shall enter into force on the thirtieth day following the date on which the Parties exchange the notes informing each other through diplomatic channels that the necessary national formalities have been completed for the entry into force of this Agreement.
2. This Agreement shall remain in force for an unspecified period of time. It shall be terminated three months from the date on which either Party shall have given written notice through diplomatic channels of its desire for the termination of this Agreement to the other Party. Ongoing proceedings at the time of termination shall nonetheless be completed in accordance with the provisions of this Agreement.

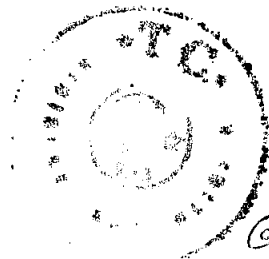
Done at New Delhi, on this 9th day of April, 2013 in two originals each in Turkish, Hindi and English languages, all texts being equally authentic. In case of divergence of interpretation, the English text shall prevail.

**FOR THE GOVERNMENT OF THE
REPUBLIC OF TURKEY**

**ZIYA ALTUNYALIZ
UNDERSECRETARY
MINISTRY OF
CUSTOMS AND TRADE**

**FOR THE GOVERNMENT OF THE
REPUBLIC OF INDIA**

**PRAVEEN MAHAJAN
CHAIRPERSON
CENTRAL BOARD OF
EXCISE & CUSTOMS**

सीमाशुल्क संबंधी मामलों पर सहयोग एवं पारस्परिक सहायता के लिए
तुर्की गणराज्य की सरकार
और
भारत गणराज्य की सरकार
के बीच अनुबंध

तुर्की गणराज्य की सरकार और भारत गणराज्य की सरकार जिसे इसके बाद "पक्षकारों" कहा गया है;

इस बात पर विचार करते हुए कि सीमाशुल्क कानून के विरुद्ध अपराध उनके संबंधित देश के आर्थिक, वाणिज्यिक, वित्तीय, सामाजिक एवं सांस्कृतिक हितों के लिए हानिकारक हैं;

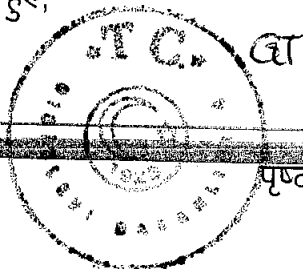
माल के आयात और निर्यात पर सीमाशुल्कों एवं अन्य लागू करों के सटीक मूल्यांकन तथा उनकी वसूली के साथ ही आयात एवं निर्यात पर निषेधों, प्रतिबंधों एवं नियंत्रण के प्रावधानों के समुचित प्रवर्तन के महत्व को समझते हुए;

इस बात को ध्यान में रखते हुए कि सीमा शुल्क कानून के खिलाफ अपराधों को रोकने तथा सीमा शुल्क और अन्य करों का सटीक संग्रह सुनिश्चित करने के प्रयास पक्षकारों के सीमा शुल्क प्रशासन के बीच सहयोग के माध्यम से अधिक कारगर हो सकते हैं;

अपने संबंधित देशों के सीमाशुल्क कानूनों के प्रशासन तथा प्रवर्तन से संबंधित मामलों में अंतरराष्ट्रीय सहयोग की जरूरत को स्वीकार करते हुए;

स्वापक औषधियों और मनःप्रभावी पदार्थों के अवैध व्यापार के पैमाने और प्रवृत्तियों से चिंतित होकर, जो सार्वजनिक स्वास्थ्य और समाज के लिए एक खतरा है;

द्विपक्षीय पारस्परिक सहायता को प्रोत्साहित करने वाले प्रासंगिक अंतरराष्ट्रीय सम्मेलनों तथा द्विपक्षीय पारस्परिक सहयोग को प्रोत्साहित करने वाले विश्व सीमा शुल्क सहयोग परिषद (विश्व सीमा शुल्क संगठन) की सिफारिशों को ध्यान में रखते हुए;

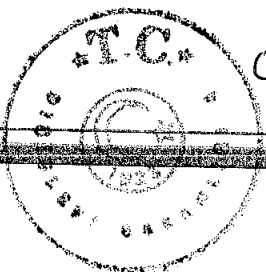
इस प्रकार सहमत हुए हैं:

परिभाषाएं

अनुच्छेद 1

इस अनुबंध के प्रयोजनों से,-

- क) "सीमा शुल्क कानून" का अर्थ उन कानूनों और विनियमों द्वारा निर्धारित प्रावधान हैं जो आयात, निर्यात, वस्तुओं के पारगमन से संबंधित हैं या किसी भी अन्य सीमा शुल्क, करों या किसी भी अन्य सीमा शुल्क प्रशासनों द्वारा संग्रहित प्रभारों या सीमा शुल्क प्रशासनों द्वारा लागू निषेध, प्रतिबंध या नियंत्रण से संबंधित हैं;
- ख) "सीमा शुल्क" का अर्थ वे सभी शुल्क, कर, फीस या प्रभार हैं, जो पक्षकारों के भूभाग में सीमा शुल्क कानून के प्रवर्तन में लगाए जाते हैं, लेकिन इसमें दी गयी सेवाओं का शुल्क एवं प्रभार शामिल नहीं हैं;
- ग) "सीमाशुल्क अपराध" का अर्थ सीमाशुल्क कानून का उल्लंघन या उल्लंघन का प्रयास होगा;
- घ) "स्वापक औषधियों" का अर्थ स्वापक औषधियों पर 1961 के एकल अभिसमय की सूची 1 या सूची 2 में अनुसूचित कोई प्राकृतिक या सिंथेटिक पदार्थ है;
- ङ) "मनःप्रभावी पदार्थों" का अर्थ मनःप्रभावी पदार्थों पर 1971 के संयुक्त राष्ट्र अभिसमय की सूची 1,2,3 और 3 में अनुसूचित कोई प्राकृतिक या सिंथेटिक पदार्थ है;
- च) "पुरोगामियों" का अर्थ वे नियंत्रित रासायनिक पदार्थ हैं जिनका प्रयोग स्वापक औषधियों एवं मनःप्रभावी पदार्थों के उत्पादन में किया जाता है और जो स्वापक औषधियों एवं मनःप्रभावी पदार्थों की अवैध तस्करी के खिलाफ संयुक्त राष्ट्र अभिसमय, 1988 की सूची 1 और 2 में अनुसूचित हैं;
- छ) "व्यक्ति" का अर्थ प्राकृतिक और वैधानिक दोनों व्यक्ति होगा;

- ज) "सीमाशुल्क प्रशासन" का अर्थ: तुर्की गणराज्य के लिए सीमाशुल्क और व्यापार मंत्रालय, भारत गणराज्य के लिए वित्त मंत्रालय का केन्द्रीय उत्पादशुल्क एवं सीमाशुल्क बोर्ड होगा;
- झ) "सूचना" का अर्थ कोई डेटा, चाहे परिष्कृत और विश्लेषित हो या नहीं और प्रलेख, रिपोर्ट तथा किसी और प्रारूप में कोई संसूचना है जिसमें उसकी इलेक्ट्रॉनिक, या सत्यापित अथवा प्रमाणित प्रतियां शामिल हैं;
- ञ) "आसूचना" का अर्थ ऐसी सूचनाएं हैं, जिसे सीमाशुल्क अपराध से संगत संकेत देने के लिए प्रसंस्कृत/विश्लेषित किया जा चुका है;
- ट) "अनुरोधकर्ता प्रशासन" का अर्थ वह सीमाशुल्क प्रशासन है जो सहायता का अनुरोध करता है, तथा "अनुरोधित प्रशासन" शब्द का अर्थ वह सीमाशुल्क प्रशासन है जिसे सहायता की जरूरत है।

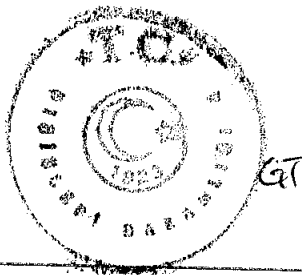
अनुबंध का क्षेत्र

अनुच्छेद 2

1. दोनों पक्षकारों द्वारा इस अनुबंध के तहत सहायता उनके घरेलू कानूनों तथा क्षमता के भीतर एवं सीमाशुल्क प्रशासनों को उपलब्ध संसाधनों के भीतर निष्पादित की जाएंगी।
2. पक्षकारों के सीमाशुल्क प्रशासन इस अनुबंध के प्रावधानों के अनुरूप सीमाशुल्क अपराधों की रोकथाम, जांच करने एवं उससे लड़ने में एक दूसरे के साथ सहयोग करेंगे।
3. यह अनुबंध पक्षकारों के बीच पारस्परिक प्रशासनिक सहायता के लिए आशयित है। इस अनुबंध के प्रावधान किसी निजी व्यक्ति की ओर से कोई साक्ष्य प्राप्त करने, उसे छुपाने या किसी साक्ष्य को बाहर करने या किसी अनुरोध के निष्पादन में बाधा डालने का अधिकार नहीं देंगे।

सहायता का क्षेत्र

अनुच्छेद 3

1. या तो किसी पक्षकार के सीमा शुल्क प्रशासन के अनुरोध पर, या अपनी पहल पर, दूसरे पक्षकार का सीमा शुल्क प्रशासन ऐसी सारी सूचनाएं संसूचित करेगा जो सीमाशुल्क कानून का समुचित प्रवर्तन, सीमाशुल्क अपराधों की रोकथाम, जांच करने एवं उससे लड़ना तथा अंतरराष्ट्रीय व्यापार की आपूर्ति श्रृंखला की सुरक्षा सुनिश्चित करने में सहायक हों। कुछ सूचनाएं निम्नलिखित से संबंधित हो सकती हैं:

- क) कानून प्रवर्तन की कारगर सिद्ध हो चुकी नयी तकनीकें;
- ख) सीमाशुल्क अपराध करने की नयी प्रवृत्तियां, साधन और तरीके;
- ग) सीमाशुल्क अपराधों के अध्ययन ज्ञात माल, तथा उन मालों के संबंध में प्रयुक्त परिवहन एवं भंडारण के तरीके;
- घ) सीमाशुल्क अपराध कर चुके या करने के लिए संदिग्ध व्यक्ति;
- ङ) सीमाशुल्कों एवं करों का समुचित मूल्यांकन;
- च) सीमाशुल्क के प्रयोजन से माल मूल्य का सटीक मूल्यांकन;
- छ) टैरिफ वर्गीकरण एवं माल की उत्पत्ति का निर्धारण।

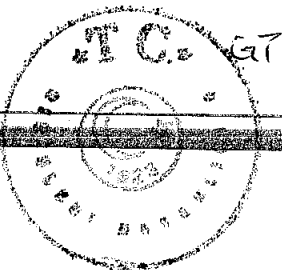
2. सीमाशुल्क प्रशासन एक-दूसरे को, अनुरोध पर या अपनी स्वयं की पहल पर ऐसे लेनदेन पर जो हो चुके हैं या नियोजित हैं, जानकारी या आसूचनाएं प्रदान करेंगे जो सीमाशुल्क अपराध हो सकता है या प्रतीत हो सकता है।

3. या तो किसी पक्षकार के सीमाशुल्क प्रशासन के अनुरोध पर, या स्वयं अपनी ओर से दूसरे पक्षकार का सीमाशुल्क प्रशासन प्रक्रियाधीन यात्रियों और कार्गो से संबंधित तकनीक और उन्नत विधियों के बारे में सभी उपलब्ध जानकारी प्रदान करेगा।

सूचना और दस्तावेजों का आदान-प्रदान

अनुच्छेद-4

1. किसी पक्षकार के सीमाशुल्क प्रशासन के अनुरोध पर उसको, दूसरे पक्षकार का सीमाशुल्क प्रशासन सीमाशुल्क और शिपमेण्ट दस्तावेजों की प्रतियां, यदि अनुरोध किया जाय तो उनकी अभि प्रमाणित प्रतियां और ऐसे कार्यों पर, जो कि किये गये हों या किये जाने का इरादा हो, जानकारी को

उपलब्ध करायेगा जो कि अनुरोधकर्ता पक्षकार के यहाँ प्रवर्तित किसी सीमाशुल्क निधि के विरुद्ध अपराध माने जाते हैं ।

2. किसी पक्षकार के सीमाशुल्क प्रशासन के अनुरोध पर दूसरे पक्षकार का सीमाशुल्क प्रशासन अनुरोधकर्ता पक्षकार के सीमाशुल्क प्रशासन को की गई घोषणा के समर्थन में प्रस्तुत किये गये सरकारी दस्तावेजों की प्रमाणिकता के संबंध में जानकारी प्रदान करेगा ।

अनुच्छेद-5

1. किसी पक्षकार के सीमाशुल्क प्रशासन के अनुरोध पर, अन्य पक्षकार का सीमाशुल्क प्रशासन निम्नलिखित मामलों पर जानकारी प्रदान करेगा:

क) क्या अनुरोधकर्ता पक्षकार के भू-क्षेत्र में आयातित माल का अन्य पक्षकार के भू-क्षेत्र से विधिपूर्वक निर्यात किया गया है।

ख) क्या अनुरोधकर्ता पक्षकार के भू क्षेत्र से निर्यातित माल का अनुरोधकृत पक्षकार के भू-क्षेत्र में विधिपूर्वक आयात किया गया है।

2. ऐसी जानकारी में अनुरोधकृत प्रशासन के भू-क्षेत्र में माल के क्लियरन्स के लिये प्रयुक्त सीमा शुल्क प्रक्रिया का भी विशेष उल्लेख किया जायेगा ।

अनुच्छेद-6

1. यदि अनुरोधकर्ता पक्षकार के सीमाशुल्क प्रशासन के पास अनुरोधकृत जानकारी नहीं है तो, वह ऐसी जानकारी प्राप्त करने के लिये कदम उठायेगा, मानों कि वह अपने राज्य की ओर से या अपने राज्य के भू-क्षेत्र में प्रवर्तित विधि के अनुपालन में काम कर रहा है।

2. यदि ऐसा ही अनुरोध अनुरोधकृत पक्षकार द्वारा किया जाता है और यदि अनुरोधकर्ता पक्षकार का सीमाशुल्क प्रशासन इसको पूरा करने में असमर्थ रहता है तो यह अनुरोध के तथ्यों पर ध्यान आकर्षित करेगा । तब ऐसे अनुरोध का पूरा किया जाना अनुरोधकृत पक्षकार के सीमाशुल्क प्रशासन के विवेक पर निर्भर करेगा ।

अनुच्छेद-7

1. मूल दस्तावेजों के लिए केवल तभी अनुरोध किया जायेगा जब प्रमाणित या अभिप्रमाणित प्रतियां पर्याप्त नहीं होंगी। उपलब्ध कराई गई मूल प्रतियों को यथासंभव शीघ्रातिशीघ्र वापस कर दिया जायेगा।

2. जब तक कि अनुरोधकर्ता पक्षकार मूल या प्रतियों के लिए विशेष रूप से अनुरोध न करे अनुरोधकृत जानकारी को कम्प्यूटर आधारित प्रारूप में भेजा जा सकता है। जब कम्प्यूटर आधारित जानकारी उपलब्ध कराई जाती है तो इसमें आवश्यक स्पष्टीकरण निहित होंगे जिससे कि ऐसे जानकारी की व्याख्या और उपयोग किया जा सके।

निगरानी और सूचना

अनुच्छेद-8

1. किसी पक्षकार के सीमाशुल्क प्रशासन के अनुरोध पर, अन्य पक्षकार का सीमाशुल्क प्रशासन, अपनी क्षमता और उपलब्ध संसाधनों के अनुसार, निगरानी रखेगा और अनुरोधकर्ता प्रशासन को निम्न संबंधित जानकारी प्रदान करेगा:

- क) ऐसा माल, चाहे परिवहन में हो या भण्डार में, जिसके बारे में जानकारी है या संदेह है कि इसका प्रयोग अनुरोधकर्ता पक्षकार के भू-क्षेत्र में सीमाशुल्क से संबंधित अपराध को करने में किया गया है या किया जा रहा है;
- ख) ऐसा परिवहन साधन, जिसके बारे में जानकारी है या संदेह है कि इसका प्रयोग अनुरोधकर्ता पक्षकार के भू-क्षेत्र में सीमा शुल्क से संबंधित अपराध को करने में किया गया है या किया जा रहा है;
- ग) अनुरोधकर्ता पक्षकार के भू-क्षेत्र का परिसर, जिसके बारे में जानकारी है या संदेह है कि इसका प्रयोग अनुरोधकर्ता पक्षकार के भू-क्षेत्र में सीमा शुल्क से संबंधित अपराध को करने में किया गया है या किया जा रहा है;
- घ) ऐसे व्यक्ति जिनके बारे में जानकारी है या संदेह है कि ये अनुरोधकर्ता पक्षकार के भू-क्षेत्र में किसी सीमाशुल्क संबंधी अपराध को किये हैं या करने में संलग्न हैं, विशेषकर वे व्यक्ति जो अनुरोधकृत प्रशासन के भू-क्षेत्र के भीतर या बाहर आते जाते हैं।

2. ऐसी निगरानी के परिणामों से यथासंभव शीघ्रातिशीघ्र अन्य सीमाशुल्क प्रशासन को अवगत करा दिया जायेगा।

सहायता के विशेष उदाहरण

अनुच्छेद-9

1. ऐसे गंभीर मामलों में, जिसमें किसी पक्षकार के अर्थव्यवस्था, सार्वजनिक स्वास्थ्य, पर्यावरण, सुरक्षा या महत्वपूर्ण हित को भारी क्षति होने की बात निहित हो तो अन्य पक्षकार का सीमाशुल्क प्रशासन, जहां भी संभव होगा, अपनी ओर से ऐसी जानकारी या आसूचना प्रदान करेगा।

2. सीमाशुल्क प्रशासन, अपनी ओर से या अनुरोध किये जाने पर, एक दूसरे को ऐसे कार्य से संबंधित जानकारी प्रदान करेंगे, जिनको किया गया है या किये जाने का इरादा है जो किसी पक्षकार के सीमाशुल्क विधि के दृष्टि से अपराध हैं या अपराध हो सकते हैं, जो निम्नलिखित के अवैध व्यापार से संबंधित हैं:

- क) हथियार, प्रक्षेपास्त्र, विस्फोटक पदार्थ ;
- ख) महत्वपूर्ण ऐतिहासिक, सांस्कृतिक या पुरातात्विक मूल्य की वस्तुएं;
- ग) स्वापक औषधि, मनःप्रभावी पदार्थ, पूर्ववर्ती पदार्थ और;
- घ) जहरीले पदार्थ या ऐसे पदार्थ जो पर्यावरण और जन स्वास्थ्य के लिए खतरनाक हैं।

3. राष्ट्रीय विधियों के अधीन और उसकी क्षमता के भीतर रहते हुए, सीमा शुल्क प्रशासन ऐसे माल के आयात या निर्यात, जिनके बारे में संदेह है कि इनसे बौद्धिक सम्पदा अधिकार का उल्लंघन होता है, से संबंधित अपने प्रवर्तन में सहयोग देंगे और जानकारी का आदान-प्रदान करेंगे।

4. इस अनुच्छेद के अंतर्गत प्राप्त जानकारी को अनुरोधकर्ता पक्षकार के सुसंगत सरकारी विभागों के पास अंतरित किया जा सकता है। हालांकि, ऐसी जानकारी को तीसरे देश के पास अंतरित नहीं किया जा सकता है।

अनुरोध का सम्प्रेषण

अनुच्छेद-10

1. इस करार के अंतर्गत सहायता के लिए अनुरोध का सम्प्रेषण पक्षकारों के सीमाशुल्क प्रशासनों के बीच सीधा किया जायेगा । प्रत्येक सीमाशुल्क प्रशासन इस उद्देश्य के लिए एक संपर्क बिंदु निर्धारित करेगा और राजनयिक माध्यमों से दूसरे सीमाशुल्क प्रशासन को ऐसे संपर्क बिंदु का ब्यौरा सम्प्रेषित करेगा ।

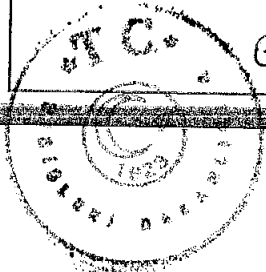
2. इस करार के अंतर्गत सहायता के लिये अनुरोध को लिखित रूप में या इलेक्ट्रानिक रूप से किया जायेगा और इसके साथ ऐसी सूचना संलग्न होगी जो कि ऐसे अनुरोध के अनुपालन के प्रयोजनार्थ उपयोगी हो सकती है । अनुरोधकृत प्रशासन के लिए जरूरी होगा कि वह इलेक्ट्रानिक तौर पर किये जाने वाले अनुरोध को अभिपुष्ट करे । जहां परिस्थितियों बश जरूरी हो, अनुरोध को मौखिक तौर पर किया जा सकेगा । ऐसे अनुरोध को यथा संभव शीघ्रतिथीय लिखित रूप में अभिपुष्ट किया जायेगा अथवा यदि दोनों पक्षकारों को स्वीकार हो तो, इसे इलेक्ट्रानिक माध्यम से अभिपुष्ट कर दिया जायेगा।

3. अनुरोध को अंग्रेजी भाषा में किया जाएगा । ऐसे अनुरोध के साथ संलग्न किसी भी दस्तावेज को, जिस हद तक जरूरत हो, अंग्रेजी में अनुवाद किया जायेगा।

4. इस अनुच्छेद के पैराग्राफ (1) के अंतर्गत किये जाने वाले अनुरोध में निम्नलिखित शामिल होंगे:

- क) सीमाशुल्क प्रशासन, जो कि अनुरोध कर रहा हो;
- ख) अनुरोधकृत उपाय, यदि कोई हो;
- ग) अनुरोध का विषय और कारण;
- घ) विधि और अन्य कानूनी अधिनियम, जिनमें अनुरोध के उद्देश्य का संदर्भ दिया गया हो;
- ङ) जांच में शामिल प्राकृतिक और विधिक व्यक्तियों के बारे में जानकारी;
- च) ऐसे तथ्यों का सार जो कि अनुरोध के लक्ष्यों से सुसंगत हों।

5. किसी भी सीमाशुल्क प्रशासन द्वारा किये जाने वाले अनुरोध कि किसी विशेष प्रक्रिया की अनुमति दी जाय तो इसको अनुरोधकृत पक्षकार के राष्ट्रीय विधिक और प्रशासनिक प्रावधानों द्वारा पूरा किया जाएगा।

GT

सीमा शुल्क संबंधी जांच

अनुच्छेद-11

1. यदि किसी एक पक्षकार का सीमाशुल्क प्रशासन इस प्रकार अनुरोध करता है तो अन्य पक्षकार का सीमाशुल्क प्रशासन ऐसे कार्य की जांच शुरू करेगा जिनसे अनुरोधकर्ता प्रशासन के भू-क्षेत्र में प्रवर्तित सीमाशुल्क विधि का उल्लंघन हुआ है या उल्लंघन हो सकता है। यह ऐसे जांच के परिणामों से अनुरोधकर्ता पक्षकार को अवगत करायेगा।
2. ऐसी जांच अनुरोधकृत प्रशासन के राज्य के भू-क्षेत्र में प्रवर्तित विधि के अनुसार ही की जाएगी। अनुरोधकृत सीमाशुल्क प्रशासन ऐसी कार्रवाई करेगा मानो यह अपनी ओर से कर रहा है।

किसी एक पक्षकार के अधिकारियों का दूसरे पक्षकार के भू-क्षेत्र में उपस्थित होना

अनुच्छेद -12

सीमा शुल्क संबंधी अपराध की जांच के लिए:

1. अनुरोध किये जाने पर अनुरोधकृत प्रशासन को प्राधिकृत करने के पश्चात तथा उन शर्तों के अधीन रहते हुए जिसको कि अनुरोधकृत पक्षकार लगाये, अनुरोधकर्ता पक्षकार द्वारा नामित अधिकारी:

क) अनुरोधकृत प्रशासन के कार्यालयों में उस सीमाशुल्क अपराध से संबंधित दस्तावेजों और अन्य सूचनाओंकी जांच कर सकते हैं और उसकी प्रतियां प्राप्त कर सकते हैं।

ख) अनुरोधकृत प्रशासन द्वारा की जा रही जांच के दौरान अनुरोधकृत पक्षकार के भू-क्षेत्र में उपस्थित रह सकते हैं, जो कि अनुरोधकर्ता पक्षकार के लिए सुसंगत हो।

2. पैराग्राफ (1) के अनुसरण में अनुरोधकर्ता पक्षकार के सीमाशुल्क प्रशासन का कोई अधिकारी केवल सलाहकार की हैसियत से काम करेगा और

जांच कार्य में सक्रियता से भाग नहीं ले सकेगा और न ही पूछे जाने वाले या जांच कार्य में भाग लेने वाले व्यक्तियों से मुलाकात ही कर सकेगा।

3. अनुरोधकृत प्रशासन को प्राधिकृत किये जाने के बाद तथा ऐसी शर्तों के अधीन रहते हुए जिसे अनुरोधकृत प्रशासन लगाये, सीमा शुल्क प्रशासन परस्पर व्यवस्था करके, दौरा करने वाले अधिकारियों की भूमिका को सलाहकारी भूमिका से और आगे बढ़ा सकता है।

4. जब इस करार की शर्त के अधीन, किसी पक्षकार के अधिकारी अन्य पक्षकार के भू क्षेत्र में उपस्थित रहते हैं तो उनको हर समय अंग्रेजी भाषा में अपनी सरकारी पहचान और अपने सीमा शुल्क प्रशासन या अन्य सरकारी एजेंसी में अपनी स्थिति के बारे में प्रमाण देते रहना होगा।

5. अधिकारी इस करार की शर्तों के अधीन, अन्य पक्षकार के भू-क्षेत्र में रहते हुए उस अपराध के प्रति जिम्मेदार होंगे जो कि वे कर सकते हैं और उनको उस पक्षकार की घरेलू विधि और प्रशासनिक प्रावधानों द्वारा निर्धारित सीमा तक, उतना ही संरक्षण मिलेगा जितना कि उनके अपने सीमाशुल्क अधिकारियों को मिलता है।

सूचना और दस्तावेजों का प्रयोग

अनुच्छेद-13

1. इस करार के अंतर्गत प्राप्त सूचना और दस्तावेजों का सीमाशुल्क अपराधों से संबंधित प्रशासनिक जांच और न्यायिक प्रक्रिया में प्रयोग हो सकता है। इनका इस करार में विनिर्दिष्ट उद्देश्यों के अलावा अन्य किसी उद्देश्य के लिये प्रयोग नहीं किया जा सकता है। इनका अन्य उद्देश्यों के लिए प्रयोग सीमाशुल्क प्रशासन की लिखित सहमति, जो कि उनको दे दी गई हो, से ही किया जा सकता है।

2. इस करार के अनुसरण में किये गये किसी अनुरोध और दी गई सूचनाएं गोपनीय प्रकृति की होंगी। इनको गुप्त रखा जायेगा और इनको कम से कम वही संरक्षण मिलेगा और गोपनीय रखा जायेगा जो इस पक्षकार के यहां, जहां से इनको प्राप्त किया गया है, प्रवर्तित विधि के अंतर्गत सूचना और दस्तावेजों को संरक्षण मिलता या इनको गोपनीय रखा जाता है।

विशेषज्ञ और साक्षी

अनुच्छेद-14

1. किसी एक पक्षकार के सीमाशुल्क प्रशासन के अनुरोध पर, दूसरे पक्षकार का सीमाशुल्क प्रशासन अपने अधिकारियों को इस बात के लिए प्राधिकृत कर सकता है कि वह अन्य पक्षकार के भू-क्षेत्र में चल रही न्यायिक या प्रशासनिक कार्यवाहियों में विशेषज्ञ या साक्षी के रूप में उपस्थित रह सकता है और ऐसी फाइलें, दस्तावेज या अन्य सामग्री अथवा उनकी अभिप्रमाणित प्रतियों को उपलब्ध करा सकता है जो कि सीमाशुल्क विधियों के अनुप्रयोग से संबंधित मामलों की कार्यवाही में आवश्यक समझे जायें।

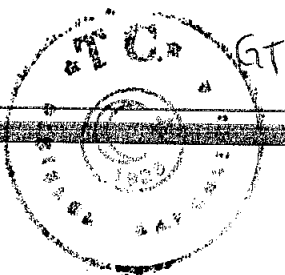
2. अनुरोधकर्ता सीमाशुल्क प्रशासन का यह कर्तव्य होता है कि वह ऐसे अधिकारियों, जो इस अनुच्छेद के पैराग्राफ (1) में प्राधिकृत किये गये हैं, की अपने राज्य के भू क्षेत्र में रहने के दौरान व्यक्तिगत सुरक्षा के लिए सभी आवश्यक उपाय करें।

सहायता से अपवाद

अनुच्छेद-15

1. यदि अनुरोधकृत सीमा शुल्क प्रशासन यह समझता है कि ऐसी सहायता से उसके राज्य की सम्प्रभुता, सुरक्षा, सार्वजनिक नीति या अन्य किसी सारवान राष्ट्रीय हितों को नुकसान पहुंच सकता है या ऐसा करना उसके घरेलू विधियों से असंगत है तो वह इस करार के अंतर्गत अनुरोधकृत सहायता को देने से पूर्णतया या अंशतया मना कर सकता है या अनुरोधकृत सहायता को कतिपय परिस्थितियों के अधीन कर सकता है।

2. सहायता को उस समय स्थगित किया जा सकता है यदि ऐसा विश्वास करने का कारण है कि इससे चल रही जांच कार्य, अभियोजन या किसी कार्रवाई में हस्तक्षेप हो जायेगा। ऐसे मामले में अनुरोधकृत प्रशासन अनुरोधकर्ता पक्षकार से यह निर्धारित करने के लिए परामर्श करेगा कि क्या सहायता को ऐसे शर्तों या दशाओं के अधीन दिया जा सकता है जो कि अनुरोधकृत प्रशासन विनिर्दिष्ट करे।

3. यदि अनुरोधकृत प्रशासन यह समझता है कि किसी अनुरोध को पूरा करने के लिए आवश्यक प्रयास अनुरोधकर्ता प्रशासन को मिलने वाले संभावित लाभ से अनुपात में ठीक नहीं है तो वह ऐसी सहायता को देने से मना कर सकता है।

4. यदि सहायता को मना कर दिया जाता है या इसे आस्थगित कर दिया जाता है तो इसके इंकार करने या आस्थगित किये जाने के कारणों से अविलम्ब अनुरोधकर्ता पक्षकार को लिखित में अवगत कराया जायेगा।

तकनीकी सहायता

अनुच्छेद-16

सीमाशुल्क प्रशासन परस्पर सहमति से तैयार कार्यक्रम के द्वारा एक दूसरे को तकनीकी सहायता प्रदान कर सकते हैं, जिसमें शामिल हैं:

- क) नियंत्रणके लिए तकनीकी उपकरणों के प्रयोग में सूचना और अनुभव का आदान - प्रदान;
- ख) सीमाशुल्क प्राधिकारियों का प्रशिक्षण;
- ग) सीमाशुल्क अधिकारियों या सीमाशुल्क विशेषज्ञों का आदान-प्रदान;
- घ) सीमाशुल्क विधियों के कारगर क्रियान्वयन से संबंधित विशिष्ट, व्यावसायिक, वैज्ञानिक और तकनीकी जानकारी का आदान-प्रदान।

व्यय

अनुच्छेद-17

1. पक्षकार सामान्यतया इस करार के निष्पादन में आये खर्च की प्रतिपूर्ति के सभी दावों को छोड़ देंगे अपवादस्वरूप साथियों पर आये खर्च, विशेषज्ञों का शुल्क, अनुवादकों और व्याख्य कर्ताओं पर आए खर्च को छोड़कर, इसमें सरकारी कर्मचारियों पर आने वाले खर्च शामिल नहीं हैं।

2. यदि अनुरोध को पूरा करने के लिए बहुत अधिक और असाधारण खर्च की जरूरत है तो पक्षकार परस्पर परामर्श करके उन शर्तों और दशाओं को निर्धारित करेंगे जिसके अंतर्गत अनुरोध को पूरा किया जाना है और साथ ही साथ वह तरीका भी निर्धारित करेंगे जिसके तहत खर्च को वहन किया जाएगा।

3. इस करार के अनुच्छेद 16 के क्रियान्वयन में आने वाले खर्च पर सीमाशुल्क प्रशासन परस्पर सहमत होंगे ।

परामर्श और समीक्षा

अनुच्छेद-18

1. इस करार के कारगर क्रियान्वयन के लिए पक्षकार परामर्श करेंगे।
2. इस करार के संबंध में पैदा होने वाली किसी भी कठिनाई को पक्षकार परस्पर परामर्श और बातचीत से सुलझायेगें और इसे किसी तृतीय पक्ष के पास अंतरित नहीं किया जायेगा ।
3. पक्षकार किसी भी पक्षकार के अनुरोध पर इस करार की समीक्षा के लिए बैठकें करेंगे अथवा इस करार के लागू होने के पांच वर्ष बाद बैठक करेंगे यदि वे एक दूसरे को लिखित रूप से यह नहीं सूचित कर देते हैं कि ऐसी समीक्षा की जरूरत नहीं है ।

अन्य व्यवस्थाएं

अनुच्छेद-19

इस करार के प्रावधानों को किसी अन्य अंतर्राष्ट्रीय करार या कन्वेन्शनों जिनमें कि इनमें से कोई भी पक्षकार हस्ताक्षरकर्ता है, के प्रति बिना किसी पूर्वाग्रह के किया जाएगा ।

प्रवर्तन और अवसान

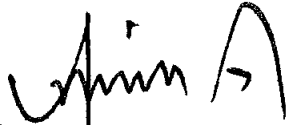
अनुच्छेद-20

1. यह करार उस तारीख से तीसवें दिन प्रवर्तन में आयेगा जिस तारीख को पक्षकार इस नोट का आदान-प्रदान करते हैं जिसके तहत वे राजनयिक माध्यमों से एक दूसरे को सूचित करते हैं कि इस करार के प्रवर्तन के लिए सभी यूनिट की राष्ट्रीय औपचारिकतायें पूरी हो गई हैं।
2. यह करार गैर-विशिष्ट समयावधि तक प्रवर्तन में रहेगा । यह उस तारीख से तीन माह पश्चात समाप्त हो जायेगा जिस तारीख को कोई भी

पक्षकार अपने राजनयिक माध्यमों से दूसरे पक्षकार को इस करार को समाप्त करने के लिए अपने आशय से अवगत करा देता है। इसके समाप्त होने के बावजूद इसके पहले चल रही कार्रवाइयां इस करार के प्रावधानों के अनुसार पूरी की जायेंगी।

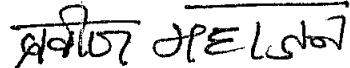
दिनांक 9 अप्रैल 2013 को नई दिल्ली में तुर्की, हिंदी और अंग्रेजी भाषा में दो-दो मूल प्रतियों में हस्ताक्षरित, सभी पाठ समान रूप से प्रमाणिक होंगे। व्याख्या में किसी प्रकार की विषंगति की स्थिति में अंग्रेजी पत्र ही मान्य होगा।

तुर्की गणराज्य की सरकार की
ओर से

(जिया अलतुन्यान्दिज)
अवरसचिव

सीमाशुल्क और व्यापार मंत्रालय

भारत गणराज्य की सरकार की
ओर से

(प्रवीण महाजन)
अध्यक्षा

केन्द्रीय उत्पाद एवं सीमा शुल्क बोर्ड

